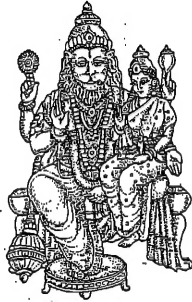

॥ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹ: ಪ್ರಸೀದತು ॥

॥ ಮನ್ಮಥಸೂಕ್ತ ಪುರಶ್ಚರಣಮ್ ॥

॥ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹ: ಪ್ರಸೀದತು ॥

ಅಥ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಪೂರ್ಮಂ ಶ್ರೀಮನ್ಮಸೂಕ್ತ ಪುರಶ್ಚರಣಂ ॥

ಅಸ್ತಿ ಗುಹ್ಯತಮಂ ಲೋಕೇ ಸರ್ವಶತ್ರುನಿಬರ್ಹಣಂ । ರಾಜ್ಯದಂ ರಾಜ್ಯಕಾಮಾನಾಂ ಅಧನಾನಾಂ ಧನಪ್ರದಂ ॥೧॥
ರಾಜಾ ಪ್ರಸನ್ನೋ ಭವತಿ ರಾಜಸನ್ಮಾನಮಿಚ್ಛತಾಂ । ಯಂ ಯಂ ಕಾಮಯತೇ ಲೋಕಸ್ತಂ ತಮಾಪ್ನೋತ್ಯಸಂಶಯಂ ॥೨॥
ಪುರಾ ತ್ರೇತಾಯುಗೇ ರಾಜಾ ದೇವರಾತ ಇತಿಶ್ರುತಃ । ಸಚಿತಃ ಶತ್ರುಭಿದುರ್ವಿ ನೈಮಿಷಾರಣ್ಯಮಾಯಯೌ ॥೩॥
ವ್ಯಾಸೋಕ್ತಂ ನಾರದಃ ಪ್ರಾಹ ಮನ್ಯುಕಲ್ಪಂ ಯಥಾವಿಧಿ । ಸ ರಾಜಾ ತದನುಷ್ಠಾನಾದ್ರಾಜ್ಯಂ ಪ್ರಾಪ್ನುನಃಸ್ವಕಂ ॥೪॥
ಓಂ ಕೇಶವಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ:

ಅಥ ಪುರಶ್ಚರಣಕ್ರಮಃ :- ಶ್ರೀಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಶ್ರೀಪರಮಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ । ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥ
ಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಶ್ರೀವೇದವ್ಯಾಸಾಯ ನಮಃ । ಶ್ರೀ ಭಾರತ್ಯೈ ನಮಃ । ಶ್ರೀಸರಸ್ವತ್ಯೈ ನಮಃ ।
ಶ್ರೀವಾಯವೇ ನಮಃ । ಶ್ರೀಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ । ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೈ ನಮಃ । ಶ್ರೀನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ । (ಏಕಾದಶ ಸ್ಥಾನೇ)
ಮನ್ಯುನಾಮಕ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಾಯ ನಮಃ । ಶ್ರೀವಾಸುದೇವಾಯ ನಮಃ ॥

॥ ಅಥ ಪಂಚಾಂಗ ನ್ಯಾಸಃ ॥ ಓಂ ಉಗ್ರಂ ವೀರಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಂ ಜ್ವಲಂತಂ ಸರ್ವತೋಮುಖಂ । ನೃಸಿಂಹಂ ಭೀಷಣಂ
ಭದ್ರಂ ಮೃತ್ಯುಮೃತ್ಯುಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ ॥ ಇತಿ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಃ

ಓಂ ಉಗ್ರಂವೀರಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಂ ಹೃದಯಾಯ ನಮಃ |

ಓಂ ಜ್ವಲಂತಂ ಸರ್ವತೋಮುಖಂ ಶಿರಸೇ ಸ್ವಾಹಾ |

ಓಂ ನೃಸಿಂಹಂ ಭೀಷಣಂ ಭದ್ರಂ ಶಿಖಾಯೈ ವೌಷಟ್ |

ಓಂ ಮೃತ್ಯುಮೃತ್ಯುಂ ನಮಾಮೃಹಂ ಕವಚಾಯ ಹುಂ | ಓಂ ಉಗ್ರಂ ವೀರಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಂ ಜ್ವಲಂತಂ ಸರ್ವತೋಮುಖಮ್ | ನೃಸಿಂಹಂ ಭೀಷಣಂ ಭದ್ರಂ ಮೃತ್ಯುಮೃತ್ಯುಂ ನಮಾಮೃಹಂ ಅಸ್ತಾಯ ಘಟ್ | ಇತಿ ದಿಗ್ವಂಧಃ |

ಅಸ್ಯ ಶ್ರೀಯಸ್ತೇ ಮನ್ಮೋ ಇತಿ ಚತುರ್ದಶರ್ಚಸ್ವ ಸೂಕ್ತ ಮಂತ್ರಸ್ಯ 'ಬ್ರಹ್ಮಾ ಭೀಮಸೇನೋ ವಾ ಯುಷಿ' ಶಿರಸಿ | ಆದ್ಯಾ ಜಗತೇ | ತತೋ ನವ ತ್ರಿಷ್ಠುಭಃ | ತತಶ್ಚತಸ್ರೋ ಜಗತ್ಃ ಭಂದಾಂಸಿ ಮುಖೇ | ಮನ್ಮನಾಮಕ ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹೋ ದೇವತಾ ಹೃದಯೇ | ಪುರಶ್ಚರಣಾಂಗ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ||

“(ಮಗ್ಗೇದ ೮-೨-೧೮-೧೯ ಚತುರ್ದಶರ್ಚಸ್ವ ಸೂಕ್ತಂ) ”(ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾಭಾರತ ತಾತ್ಪರ್ಯ ನಿರ್ಣಯೇ ೨೭ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ- ಸ್ಮರನ್ ನೃಸಿಂಹಂ ಭಗವಂತಮೀಶ್ವರಂ ಸ ಮನ್ಮಸೂಕ್ತಂ ಚ ದದರ್ಶ ಭಕ್ತ್ಯಾ | ಯಸ್ತೇ ಮನ್ಮೋ ಇತ್ಯತೋ ನಾರಸಿಂಹಂ ಸೋಮಂ ತಸ್ಯೈ ಚಾರ್ಪಯಚ್ಛೋಣಿತಾಖ್ಯಂ |)

ಧ್ಯಾನಂ :- ವಜ್ರಕಲ್ಪಂ ತ್ರಿಣಯನಂ ಸರ್ವಶತ್ರುನಿಷೂದನಂ | ದ್ವಾಪಿಂಶದಾಯುಧೋಪೇತಂ ಧ್ಯಾಯೇ ತ್ವಾಂ ಮನ್ಮರೂಪಿಣಂ || ಧ್ಯಾಯೇನ್ನೃಸಿಂಹಮುರುವೃತ್ತ ರವಿತ್ರಿಕೇತ್ರಂ ಜಾನುಪ್ರಸಕ್ತಕರಯುಗ್ಮಮಥಾಪರಾಭ್ಯಾಂ | ಚಕ್ರಂ ದರಂ ಚ ದಧತಂ ಪ್ರಿಯಯಾ ಸಮೇತಂ ತಿಗ್ಮಾಂಶುಕೋಟ್ಯಧಿಕ ತೇಜಸಮಗ್ನಶಕ್ತಿಂ || ಮನ್ಮನಾಮಕ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಪ್ರೇರಣಯಾ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಮಮ ಸರ್ವಶತ್ರುನಿವಾರಣಾರ್ಥೇ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಾಪ್ತರ್ಥೇ (ಮಮಾಮುಕ ಮನ್ಮೋಭೀಷ್ಠಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ) ಮನ್ಮಸೂಕ್ತ ಪುರಶ್ಚರಣ ಜಪಂ ಕರಿಷ್ಯೇ || (ಸಂಪೂರ್ಣಂ ಏಕವಾರಂ ಜಪೇತ್)

ಹರಿಃ ಓಂ

ಯಸ್ಯೇ ಮನ್ಮೋಽವಿಧಧ್ವಜ್ಯ ಸಾಯಕ ಸಹ ಓಜಃ ಪುಷ್ಕತಿ ವಿಶ್ವಮಾನುಷಕ್ |

ಸಾಹ್ಯಾಮ ದಾಸಮಾಯಾಂ ತ್ವಯಾ ಯುಜಾ ಸಹಸ್ಕುತೇನ ಸಹಸಾ ಸಹಸ್ವತಾ ||೧||

ಮನ್ಯುರಿದ್ರೋ ಮನ್ಯು ರೇವಾಸ ದೇವೋ ಮನ್ಯುರ್ ಹೋತಾ ವರುಣೋ ಜಾತವೇದಾಃ ||

ಮನ್ಯುಂ ವಿಶ ಈಳತೇ ಮಾನುಷೀಯಾಃ ಪಾಹಿ ನೋ ಮನ್ಯೋ ತಪಸಾ ಸಜೋಷಾಃ ||೨||

ಅಭೀಹಿ ಮನ್ಯೋ ತವಸಸ್ತವೀಯಾನ್ ತಪಸಾ ಯುಜಾ ವಿ ಜಹಿ ಶತ್ನೂನ್ |

ಅಮಿತ್ರಹಾ ವೃತ್ರಹಾ ದಸ್ಯುಹಾ ಚ ವಿಶ್ವಾವಸೂನ್ಯಾ ಭರಾತ್ಮಂ ನಃ ||೩||

ತ್ವಂ ಹಿ ಮನ್ಯೋ ಅಭಿಭೂತ್ಯೋಜಾಃ ಸ್ವಯಂ ಭೂರ್ಭಾವೋ ಅಭಿಮಾತಿಷಾಹಃ |

ವಿಶ್ವಚರೌಷಣಿಃ ಸ ಹುರಿಃ ಸಹಾವಾನಸ್ಮಾಸ್ತೋಜಃ ಪ್ರತನಾಸು ಧೇಹಿ ||೪||

ಅಭಾಗಃ ಸನ್ನಪ ಪರೇತೋ ಅಸ್ಮಿ ತವ ಕೃತ್ವಾ ತವಿಷಸ್ಯ ಪ್ರಚೇತಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||೧೪||

ಇತ್ಯೇಕವಾರಂ ಮನ್ಯುಸೂಕ್ತಸಂಹಿತಾಂ ಜಪಿತ್ವಾ ಪಾದಶಃ ಸಂಪುಟೀಕೃತ್ಯ ಜಪೇತ್|| ಏಕೈಕಸ್ಯಾಃ ಋಚಃ ಕೃಮೇಣ ಚತುರ್ಭಿರಪಿ ಪಾದ್ಯಃ ಅಂತ್ಯಾಯಾ ಋಚಃ ಚತುರ್ಥಪಾದೇನ ಮೇಲನಂ ಪಾದಶಃ ಸಂಪುಟೀಕರಣಮ್|| ತದ್ಭಾ-
ಹರಿಃ ಓಂ

ಯಸ್ಯೇ ಮನ್ಯೋಃ ವಿಧದ್ವಜಸಾಯಕ ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಸಹ ಓಜಃ ಪುಷ್ಕತಿ ವಿಶ್ವಮಾನುಷಕ್ | ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಸಾಹ್ಯಾಮ ದಾಸಮಾಯಂ ತ್ವಯಾ ಯುಜಾ ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಸಹಸ್ಯತೇನ ಸಹಸಾ ಸಹಸ್ಯತಾ ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಮನ್ಯುರಿಂದ್ರೋ ಮನ್ಯು ರೇವಾಸ ದೇವಃ ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಮನ್ಯುರ್ ಹೋತಾ ವರುಣೋ ಜಾತವೇದಾಃ | ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಮನ್ಮಂ ವಿಶ ಈಳತೇ ಮಾನುಷೀರ್ಯಾಃ
 ಪಾಹಿ ನೋ ಮನ್ಮೋ ತಪಸಾ ಸಜೋಷಾಃ
 ಅಭೀಹಿ ಮನ್ಮೋ ತವಸಸ್ತವೀಯಾನ್
 ತಪಸಾ ಯುಜಾ ವಿ ಜಹಿ ಶತ್ನೋ
 ಅಮಿತ್ರಹಾ ವೃತ್ತಹಾ ದಸ್ಯಹಾ ಚ
 ವಿಶ್ವಾವಸೂನ್ಯಾ ಭರಾತ್ಮಂ ನಃ
 ತ್ವಂ ಹಿ ಮನ್ಮೋ ಅಭಿಭೂತ್ಯೋಜಾಃ
 ಸ್ವಯಂ ಭೂರ್ಭಾವೋ ಅಭಿಮಾತಿಷಾಹಃ
 ವಿಶ್ವಚಿರಪಣಃ ಸ ಹುರಿಃ ಸಹಾವಾನ್

ಶತ್ವವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ವವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ವವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ವವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ವವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ವವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ವವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ವವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ವವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಅಸ್ಮಾಸ್ತೋಜಃ ಪೃತನಾಸು ಧೇಹಿ

ಅಭಾಗಃ ಸನ್ನಪ ಪರೇತೋ ಅಸ್ತಿ

ತವ ಕೃತ್ವಾ ತವಿಷಸ್ಯ ಪ್ರಚೇತಃ

ತಂ ತ್ವಾ ಮನ್ನೋ ಅಕ್ರತುರ್ಜಿಹೀಳಾಹಂ

ಸ್ವಾತನೂರ್ಬಲದೇಯಾಯ ಮೇಹಿ

ಅಯಂ ತೇ ಅಸ್ಮುಪಮೇಹ್ಯರ್ವಾಣ್

ಪ್ರತೀಚೇನಃ ಸಹರೇ ವಿಶ್ವಧಾಯಃ

ಮನ್ನೋ ವಜ್ರಿನ್ನಭಿ ಮಾಮಾ ವವೃತ್ತ

ಹನಾವ ದಸ್ಮೂರುತ ಬೋಧ್ವಾವೇಃ

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಅಭಿ ಪ್ರೇಹಿ ದಕ್ಷಿಣತೋ ಭವಾಮೇಧಾ ||

ವೃತ್ತಾಣಿ ಜಂಘನಾವ ಭೂರಿ

ಜುಹೋಮಿ ತೇ ಧರುಣಂ ಮಧ್ವೋ ಅಗ್ನಿಂ

ಉಭಾ ಉಪಾಂಶು ಪ್ರಥಮಾ ಪಿಬಾವ

ತ್ವಯಾ ಮನ್ನೋ ಸರಥಮಾರುಜಂತಃ

ಹರ್ಷಮಾಣಾಸೋ ಧೃಷ್ಣಿತಾ ಮರುತ್ವಃ

ತಿಗ್ಮೇಷವ ಆಯುಧಾ ಸಂಶಿಶಾನಾಃ

ಅಭಿ ಪ್ರಯಂತು ನರೋ ಅಗ್ನಿರೂಪಾಃ

ಅಗ್ನಿರಿವ ಮನ್ನೋ ತ್ವಿಷಿತಃ ಸಹಸ್ರ

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಸೇನಾನೀನಃ ಸಹುರೇ ಹೂತ ಏಧಿ

ಹತ್ಯಾಯ ಶತ್ರುನ್ ವಿಭಜಸ್ಯ ವೇದ

ಓಜೋ ಮಿಮಾನೋ ವಿಮೃಧೋ ನುದಸ್ಯ

ಸಹಸ್ರ ಮನ್ನೋ ಅಭಿಮಾತಿಮಸ್ಯೇ

ರುಜನ್ ಮಘನ್ ಪ್ರಮಘನ್ ಪ್ರೇಹಿ ಶತ್ಕೂನ್

ಉಗ್ರಂ ತೇ ಪಾಜೋ ನನ್ನಾ ರುರುಧೇ

ವಶೀವಶಂ ನಯಸ ಏಕದತ್ತಮ್

|| ೧ ||
 ಏಕೋ ಬಹೂನಾಮಸಿ ಮನ್ಯವೀಳಿತಃ

|| ವಿಶಂವಿಶಂ ಯುಧಯೇ ಸಂ ಶಿಶಾಧಿ ||

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸ್ತೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅವ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪಿ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್.

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಅಕ್ಕತ್ತರುಕ್ಕತ್ತಯಾ ಯುಜಾ ವಯಂ
 ದ್ಯುಮಂತಂ ಘೋಷಂ ವಿಜಯಾಯ ಕ್ಷಣ್ಣಹೇ
 ವಿಜೇಷಕ್ಕದಿಂದ್ರ ಇವಾನವಬ್ರವಃ
 ಅಸ್ಮಾಕಂ ಮನ್ನೋ ಅಧಿಪಾ ಭವೇಹ
 ಪ್ರಿಯಂ ತೇ ನಾಮ ಸಹುರೇ ಗೃಣೇಮಸಿ
 ವಿದ್ವಾತಮುತ್ಸಂಯತ ಆ ಬಭೂಥ
 ಆಭೂತ್ಯಾ ಸಹಜಾ ವಜ್ರಸಾಯಕ
 ಸಹೋ ಬಿಭರ್ಷ್ಯಭಿಭೂತ ಉತ್ತರಮ್
 ಕೃತ್ವಾ ನೋ ಮನ್ನೋ ಸಹಮೇದ್ಯೇಧಿ
 ಮಹಾಧನಸ್ಯ ಪುರುಹೂತ ಸಂಸ್ಪಜಿ
 ಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮ್

ಶತ್ರುಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ರುಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ರುಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ರುಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ರುಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ರುಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ರುಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ರುಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ರುಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ರುಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ರುಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್
 ಶತ್ರುಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಅಸೃಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್

ಅಥ ಅರ್ಧಚಕ್ಷುಃ ಸಂಪೃಟೀಕರಣೇನ ಜಪಃ| ಏಕೈಕಸ್ಯಾ ಯುಚಃ ಪ್ರಥಮ್ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಅರ್ಧಾಭ್ಯಾಂ ಅಂತ್ಯಾಯಾ ಯುಚಃ ಉತ್ತರಾರ್ಧೇನ ಮೇಲನೇನ ಅರ್ಧಚಕ್ಷುಃ ಸಂಪೃಟೀಕರಣಂ ಭವತಿ| ತದ್ಭಾ.

ಹರಿಃ ಓಂ

ಯಸ್ತೇ ಮನ್ಯೋಃ ವಿಧದ್ವದ್ವ ಸಾಯಕ ಸಹ ಓಜಃ ಪುಷ್ಯತಿ ವಿಶ್ವಮಾನುಷಕ್ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ |

ಸಾಹ್ಯಮ ದಾಸಮಾಯುಷಂ ತ್ವಯಾ ಯುಜಾ ಸಹಸ್ಪತೇನ ಸಹಸಾ ಸಹಸ್ವತಾ ||

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಮನ್ಯುರಿಂದ್ರೋ ಮನ್ಯುರೇವಾಸ ದೇವೋ ಮನ್ಯುರ್ ಹೋತಾ ವರುಣೋ ಜಾತವೇದಾಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಮನ್ಯುಂ ವಿಶ ಈಳತೇ ಮಾನುಷೀರ್ಯಾಃ ಪಾಹಿ ನೋ ಮನ್ಯೋ ತಪಸಾ ಸಜೋಷಾಃ ||

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಅಭೀಹಿ ಮನ್ಯೋ ತವಸ್ತವೀರ್ಯಾನ್ ತಪಸಾ ಯುಜಾ ವಿ ಭಹಿ ಶತ್ನೋ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಅಮಿತ್ರಹಾ ವೃತ್ರಹಾ ದಸ್ಯಹಾ ಚ ವಿಶ್ವಾವಸೂನ್ಯಾ ಭರಾತ್ಮಂ ನಃ ||

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ತ್ವಂ ಹಿ ಮನ್ಯೋ ಅಭಿಭೂತ್ಯೋಜಾಃ ಸ್ವಯಂ ಭೂರ್ಭಾವೋ ಅಭಿಮಾತಿಷಾಹಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ವಿಶ್ವಚರ್ಮಣಃ ಸಹುರಿಃ ಸಹಾವಾನಸ್ಮಾಸ್ತೋಜಃ ಪ್ರತನಾಸು ಧೇಹಿ ||

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಅಭಾಗಃ ಸನ್ನಪ ಪರೇತೋ ಅಸ್ಮಿ ತವ ಕೃತ್ವಾ ತವಿಷ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಚೇತಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ತಂತ್ವಾ ಮನ್ನೋ ಅಕೃತುರ್ಜಿಹೀಳಾಹಂ ಸ್ವಾತನೂರ್ಬಲದೇಯಾಯ ಮೇಹಿ ||

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಅಯಂ ತೇ ಅಸ್ಮುಪಮೇಹ್ಯರ್ವಾಣಿ ಪ್ರಕೀಚೀನಃ ಸಹುರೇಃ ವಿಶ್ವಧಾಯಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಮನ್ನೋ ವಜ್ರಿನ್ನಭಿ ಮಾಮಾ ವವೃತ್ಸ್ಯ ಹನಾವ ದಸ್ಯೂರುತ ಬೋಧ್ಯಾಪೇಃ ||

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಅಭಿ ಪ್ರೇಹಿ ದಕ್ಷಿಣತೋ ಭವಾ ಮೇಧಾ ವೃತ್ತಾಣಿ ಜಂಘನಾವ ಭೂರಿ ।

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ॥

ಜುಹೋಮಿ ತೇ ಧರುಣಂ ಮಧ್ಯೋ ಅಗ್ರ ಮುಖಾ ಉಪಾಂಶು ಪ್ರಥಮಾ ಪಿಬಾವ ।

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ॥

ತ್ವಯಾ ಮನ್ಯೋ ಸರಥಮಾರುಜಂತೋ ಹರ್ಷಮಾಣಾಸೋ ಧೃಷಿತಾ ಮರುತ್ಯಃ ।

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ॥

ತಿಗ್ಮೇಷವ ಆಯುಧಾ ಸಂಶಿತಾನಾ ಅಭಿ ಪ್ರಯಂತು ನರೋ ಅಗ್ನಿರೂಪಾಃ ॥

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ॥

ಅಗ್ನಿರಿವ ಮನ್ಯೋ ತ್ವಿಷಿತಃ ಸಹಸ್ವ ಸೇನಾನೀನಃ ಸಹುರೇ ಹೂತ ಏಧಿ ।

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ॥

ಹತ್ತಾಯ ಶತ್ಕೂನ್ ವಿಭಜಸ್ತ ವೇದ ಓಜೋ ಮಿಮಾನೋ ವಿಮೃಧೋ ನುದಸ್ತ ||

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಸಹಸ್ತ ಮನ್ನೋ ಅಭಿಮಾತಿಮಸ್ಮೇ ರುಜನ್ ಮೃಣಾನ್ ಪ್ರಮೃಣಾನ್ ಪ್ರೇಹ ಶತ್ಕೂನ್ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಉಗ್ರಂ ತೇ ಪಾಜೋ ನನ್ವಾ ರುರುಧೇ ವಶೀ ವಶಂ ನಯಸ ಏಕಜತ್ವಮ್ ||

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಏಕೋ ಬಹೂನಾಮಸಿ ಮನ್ಮವೀಳಿತೋ ವಿಶಂವಿತಂ ಯುಧಯೇ ಸಂ ಶಿಶಾಧಿ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಅಕೃತ್ಸರುಕ್ಷಯಾ ಯುಜಾವಯಂ ದ್ಯುಮಂತಂ ಘೋಷಂ ವಿಜಯಾಯ ಕೃಣ್ಮಹೇ ||

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ವಿಜೇಷಕ್ಕದಿಂದ್ರ ಇವಾನವಬ್ರವೋ (ಓ) ಓ ಸ್ಮಾಕಂ ಮನ್ನೋ ಅಧಿಪಾ ಭವೇಹ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಪ್ರಿಯಂ ತೇ ನಾಮ ಸಹುರೇ ಗೃಣೇಮಸಿ ವಿದ್ಯಾತಮುತ್ಸಂಯತ ಆ ಬಭೂಥ ||

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಆಭೂತ್ಯಾ ಸಹಜಾ ವಜ್ರಸಾಯಕ ಸಹೋ ಬಿಭರ್ಷ್ಯಾಭಿಭೂತ ಉತ್ತರಮ್ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಕ್ರತ್ವಾ ನೋ ಮನ್ನೋ ಸಹಮೇದ್ಯೇಧಿ ಮಹಾಧನಸ್ಯ ಪುರುಹೂತ ಸಂಸೃಜಿ ||

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಸಂಸ್ಕೃತಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸೃಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಅಥ ಋಕ್ಶಃ ಸಂಪುಟೀಕೃತ್ ಜವೇತ್ | ಋಕ್ಶಃ ಸಂಪುಟೀಕರಣಂ ನಾಮ ಏಕೈಕಯಾ ಮಿತ್ರಾ ಅಂತ್ಯಾಯಾಃ ಮಿತ್ರೋ ಮೇಲನಮ್ |
ತದ್ಗುಣ-

ಹರಿಃ ಓಂ

ಯಸ್ಯೇ ಮನ್ಯೋಃವಿಧದ್ವಜಸಾಯಕ ಸಹ ಓಜಃ ಪುಷ್ಪತಿ ವಿಶ್ವಮಾನುಷಕ್ |

ಸಾಹ್ಯಮ ದಾಸಮಾಯುಷಂ ತ್ವಯಾ ಯುಜಾ ಸಹಸ್ಯತೇನ ಸಹಸಾ ಸಹಸ್ವತಾ ||

ಸಂಸ್ಕೃತಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸೃಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಮನ್ಯುರಿಂದ್ಲೋ ಮನ್ಯು ರೇವಾಸ ದೇವೋ ಮನ್ಯುರ್ ಹೋತಾ ವರುಣೋ ಜಾತವೇದಾಃ ।

ಮನ್ಯುಂ ವಿಶ್ವ ಕೃತೇ ಮಾನುಷೀರ್ಯಾಃ ಪಾಹಿ ನೋ ಮನ್ಯೋ ತಪಸಾ ಸಜೋಷಾಃ ॥

ಸಂಸ್ಪೃಷ್ಠಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸೃಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ ।

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ॥

ಅಭೀಹಿ ಮನ್ಯೋ ತವಸಸ್ತವೀಯಾನ್ ತಪಸಾ ಯುಜಾ ವಿ ಜಹಿ ಶತ್ನಾನ್ ।

ಅಮಿತ್ರಹಾ ವೃತ್ರಹಾ ದಸ್ತುಹಾ ಚ ವಿಶ್ವಾವಸೂನ್ಯಾ ಭರಾತ್ಮಂ ನಃ ॥

ಸಂಸ್ಪೃಷ್ಠಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸೃಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ ।

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ॥

ತ್ವಂ ಹಿ ಮನ್ಯೋ ಅಭಿಭೂತ್ಯೋಜಾಃ ಸ್ವಯಂ ಭೂರ್ಭಾವೋ ಅಭಿಮಾತಿಷಾಹಃ ।

ವಿಶ್ವಚರಾಷಣಃ ಸ ಹುರಿಃ ಸಹಾವಾನಸ್ಮಾಸ್ತೋಜಃ ಪೃತನಾಸು ಧೇಹಿ ||

ಸಂಸೃಷ್ಟಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಅಭಾಗಃ ಸನ್ನಪ ಪರೇತೋ ಅಸ್ಮಿ ತವ ಕೃತ್ವಾ ತವಿಷಸ್ಯ ಪ್ರಚೇತಃ |

ತಂತ್ವಾ ಮನ್ನೋ ಅಕೃತುರ್ಜಿಹೀಳಾಹಂ ಸ್ವಾತನೂರ್ಬಲದೇಯಾಯ ಮೇಹಿ ||

ಸಂಸೃಷ್ಟಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಅಯಂ ತೇ ಅಸ್ಮು ಪ್ರಮೇಹ್ಯರ್ವಾಣ್ ಪ್ರತೀಚೀನಃ ಸಹುರೇ ವಿಶ್ವಧಾಯಃ |

ಮನ್ನೋ ವೆಜ್ಞಿನ್ನಭಿ ಮಾಮಾ ವವೃತ್ಸ್ವಹನಾವ ದಸ್ಮೂರುತ ಬೋಧ್ಯಾಪೇಃ ||

ಸಂಸೃಷ್ಟಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಅಭಿ ಪ್ರೇಹಿ ದಕ್ಷಿಣತೋ ಭವಾ ಮೇಧಾ ವೃತ್ರಾಣಿ ಜಂಘನಾವ ಭೂರಿ |

ಜುಹೋಮಿ ತೇ ಧರುಣಂ ಮಧ್ವೇ ಅಗ್ರಮುಭಾ ಉಪಾಂತು ಪ್ರಥಮಾ ಪಿಬಾವ ||

ಸಂಸೃಷ್ಟಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸೃಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ತ್ವಯಾ ಮನ್ಯೋ ಸರಥಮಾರುಜಂತೋ ಹರ್ಷಮಾಣಾಸೋ ಧೃಷಿತಾ ಮರುತ್ಯಃ |

ತಿಗ್ಮೇಷವ ಆಯುಧಾ ಸಂಶಿತಾನಾ ಅಭಿ ಪ್ರಯಂತು ನರೋ ಅಗ್ನಿರೂಪಾಃ ||

ಸಂಸೃಷ್ಟಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸೃಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಅಗ್ನಿಂವ ಮನ್ನೋ ತ್ವಿಷಿತಃ ಸಹಸ್ರ ಸೇನಾನೀನಃ ಸಹುರೇ ಹೂತ ವಿಧಿ |

ಹತ್ವಾಯ ಶತ್ನೂನ್ ವಿಭಜಸ್ವ ವೇದ ಓಜೋ ಮಿಮಾನ್ಯೋ ವಿಮೃಧೋ ನುದಸ್ವ ||

ಸಂಸೃಷ್ಟಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕ್ರತಮಸೃಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಸಹಸ್ರ ಮನ್ನೋ ಅಭಿಮಾತಿಮಸ್ಮೇ ರುಜನ್ ಮೃಣಾನ್ ಪ್ರಮೃಣಾನ್ ಪ್ರೇಹಿ ಶತ್ನೂನ್ |

ಉಗ್ರಂ ತೇ ಪಾಜೋ ನನ್ವಾ ರುರುಧೇ ವಶೀ ವಶಂ ನಯಸ ಏಕಜತ್ವಮ್ ||

ಸಂಸೃಷ್ಟಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕ್ರತಮಸೃಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಏಕೋ ಬಹೂನಾಮಸಿ ಮನ್ಯವೀಳಿತೋ ವಿಶಂವಿಶಂ ಯುಧಯೇ ಸಂ ಶಿಶಾಧಿ |

ಅಕ್ಕತ್ತರುಕ್ಷಯಾ ಯುಜಾವಯಂ ದ್ಯುಮಂತಂ ಘೋಷಂ ವಿಜಯಾಯ ಕ್ಷ್ಮಾಹೇ ||

ಸಂಸೃಷ್ಟಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸೃಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ವಿಜೇಷಕ್ಕದಿಂದ್ರ ಇವಾನವಬ್ರವೋ (ಓ) ಸ್ಮಾಕಂ ಮನ್ಯೋ ಅಧಿಪಾ ಭವೇಹ |

ಪ್ರಿಯಂ ತೇ ನಾಮ ಸಹುರೇ ಗ್ಲೋಮಸಿ ವಿದ್ಯಾತಮುತ್ಸಂಯತ ಆ ಬಭೂಥ ||

ಸಂಸೃಷ್ಟಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸೃಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಆಭೂತ್ಯಾ ಸಹಜಾ ವಜ್ರಸಾಯಕ ಸಹೋ ಬಿಭರ್ಷ್ಯಾಭಿಭೂತ ಉತ್ತರಮ್ |

ಕೃತ್ವಾನೋ ಮನ್ಯೋ ಸಹಮೇದ್ಯೇಧಿ ಮಹಾಧನಸ್ಯ ಪುರುಹೂತ ಸಂಸೃಜಿ ||

ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನುಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನುಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನುಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||

ಹರಿಃ ಓಂ

ಯಸ್ಯೇ ಮನ್ಯೋಃವಿಧಧ್ವಜ್ಞ ಸಾಯಕ ಸಹ ಓಜಃ ಪುಷ್ಕತಿ ವಿಶ್ವಮಾನುಷಕ್ |

ಸಾಹ್ಯಮ ದಾಸಮಾಯುಷ್ಯಂ ತ್ವಯಾ ಯುಜಾ ಸಹಸ್ಮತೇನ ಸಹಸಾ ಸಹಸ್ಮತಾ

ಮನ್ಯುರಿಂದ್ಲೋ ಮನ್ಯು ರೇವಾಸ ದೇವೋ ಮನ್ಯುರ್ ಹೋತಾ ವರುಣೋಽಪ್ಪಾತವೇದಾಃ ||

ಮನ್ಯುಂ ವಿಶ ಈಳತೇ ಮಾನುಷೀರ್ಯಾಃ ಪಾಹಿ ನೋ ಮನೋ ತಪಸಾ ಸಜೋಷಾಃ ||೨||

ಅಭೀಹಿ ಮನ್ಯೋ ತಪಸಸ್ತವೀಯಾನ್ ತಪಸಾ ಯುಜಾ ವಿ ಜಹಿ ಶತ್ಸೂನ್ |

ಅಮಿತ್ರಹಾ ವೈತ್ರಹಾ ದಸ್ಯಹಾ ಚ ವಿಶ್ವಾವಸೂನ್ಯಾ ಭಿರಾತ್ಮಂ ನಃ ||೩||

ತ್ವಂ ಹಿ ಮನ್ಯೋ ಅಭಿಭೂತ್ಯೋಜಾಃ ಸ್ವಯಂ ಭೂರ್ಭಾಮೋ ಅಭಿಮಾತಿಷಾಹಃ |

ವಿಶ್ವಚರಪಣಃ ಸ ಹುರಿಃ ಸಹಾವಾನಸ್ಮಾಸ್ತೋಜಃ ಪ್ರತನಾಸು ಧೇಹಿ ||೪||

ಅಭಾಗಃ ಸನ್ನಪ ಪರೇತೋ ಅಸ್ಮಿ ತವ ಕೃತ್ವಾ ತವಿಷಸ್ಯ ಪ್ರಚೇತಃ |

ತಂ ತ್ವಾ ಮನ್ಯೋ ಅಕ್ರತುರ್ಜಿಹೀಳಾಹಂ ಸ್ವಾತನೂರ್ಬಲದೇಯಾಯ ಮೇಹಿ ||೫||

ಅಯಂ ತೇ ಅಸ್ಮ್ಯುಪಮೇಹ್ಯರ್ವಾಜ್ಞಾ ಪ್ರತೀಚೀನಃ ಸಹರೇ ವಿಶ್ವಧಾಯಃ |

ಮನ್ನೋ ವಜ್ರನ್ನಭಿಮಾಮಾ ವವೃತ್ಸ್ವಹನಾವ ದಸ್ಯೂರುತ ಬೋಧ್ಯಾಪೇಃ

||೬||

ಅಭಿ ಪ್ರೇಹಿ ದಕ್ಷಿಣತೋ ಭವಾ ಮೇಽಧಾ ವೃತ್ತಾಣಿ ಜಂಘನಾವ ಭೂರಿ |

ಜುಹೋಮಿ ತೇ ಧರುಣಂ ಮಧ್ವೋ ಅಗ್ರಮುಭಾ ಉಪಾಂತು ಪೃಥಮಾ ಪಿಬಾವ

||೭||

ತ್ವಯಾ ಮನ್ನೋ ಸರಥಮಾರುಜಂತೋ ಹರ್ಷಮಾಣಾಸೋ ಧೃಷ್ಣಿತಾ ಮರುತ್ಸು |

ತಿಗ್ಮೇಷವ ಆಯುಧಾ ಸಂಶಿತಾನಾ ಅಭಿ ಪ್ರಯಂತು ನರೋ ಅಗ್ನಿರೂಪಾಃ

||೮||

ಅಗ್ನಿಂವ ಮನ್ನೋ ತ್ವಿಷಿತಃ ಸಹಸ್ರ ಸೇನಾನೀರ್ನಃ ಸಹುರೇ ಹೂತ ವಿಧಿ |

ಹತ್ವಾಯ ಶತ್ನೂನ್ ವಿಭಜಸ್ವ ವೇದ ಓಜೋ ಮಿಮಾನೋ ವಿಮೃಧೋ ನುದಸ್ವ

||೯||

ಸಹಸ್ರ ಮನ್ನೋ ಅಭಿಮಾತಿಮಸ್ಮೇ ರುಜನ್ ಮೃಣಾನ್ ಪ್ರಮೃಣಾನ್ ಪ್ರೇಹಿ ಶತ್ನೂನ್ |

ಉಗ್ರಂ ತೇ ಪಾಜೋ ನನ್ವಾ ರುರುಧ್ವೇ ವಶೀ ವಶಂ ನಯಸ ಏಕಜತ್ವಮ್

||೧೦||

ಏಕೋ ಬಹೂನಾಮಸಿ ಮನ್ಯವೀಳಿತೋ ವಿಶಂವಿಶಂ ಯುಧಯೇ ಸಂ ಶಿತಾಧಿ |

ಅಕ್ಕತ್ತರುಕ್ಕಯಾ ಯುಜಾವಯಂ ದ್ಯುಮಂತಂ ಘೋಷಂ ವಿಜಯಾಯ ಕ್ಷಣಾಹೇ ||೧೧||

ವಿಜೇಷಕೃದಿಂದ್ರ ಇವಾನವಬ್ರಹ್ಮೋ (ಓ) ಕ್ಷಾಸ್ತಾಕಂ ಮನ್ಯೋ ಅಧಿಪಾ ಭವೇಹ |

ಪ್ರಿಯಂ ತೇ ನಾಮ ಸಹುರೇ ಗೃಣೇಮಸಿ ವಿದ್ಯಾತಮುತ್ಸಂಯತ ಆಬಭೂಥ ||೧೨||

ಆಭೂತ್ಯಾ ಸಹಜಾ ವಜ್ರಸಾಯಕ ಸಹೋ ಬಿಭರ್ಷಭಿಭೂತ ಉತ್ತರಮ್ |

ಕೃತ್ವಾ ನೋ ಮನ್ಯೋ ಸಹಮೇದ್ವೇಧಿ ಮಹಾಧನಸ್ಯ ಪುರುಹೂತ ಸಂಸ್ಪಜಿ ||೧೩||

ಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟಂ ಧನಮುಭಯಂ ಸಮಾಕೃತಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ದತ್ತಾಂ ವರುಣಶ್ಚ ಮನ್ಯುಃ |

ಭಿಯಂ ದಧಾನಾ ಹೃದಯೇಷು ಶತ್ರುವಃ ಪರಾಜಿತಾ ಸೋ ಅಪ ನಿ ಲಯಂತಾಮ್ ||೧೪||

ಓಂ ಉಗ್ರಂವೀರಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಂ ಜ್ವಲಂತಂ ಸರ್ವತೋಮುಖಂ | ನೈಸಿಂಹಂ ಭೀಷಣಂ ಭದ್ರಂ ಮೃತ್ಯು ಮೃತ್ಯುಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ ||

ಇತಿ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಃ ||೧೫||

ಓಂ ಉಗ್ರಂವೀರಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಂ ಹೃದಯಾಯನಮಃ |

ಓಂ ಜ್ವಲಂತಂ ಸರ್ವತೋಮುಖಂ ಶಿರಸೇ ಸ್ವಾಹಾ |

ಓಂ ನೃಸಿಂಹಂ ಭೀಷಣಂ ಭದ್ರಂ ಶಿಖಾಯೈ ಪೌಷಟ್ |

ಓಂ ಮೃತ್ಯುಮೃತ್ಯುಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ ಕವಚಾಯ ಹುಮ್ |

ಓಂ ಉಗ್ರಂ ವೀರಂ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಂ ಜ್ವಲಂತಂ ಸರ್ವತೋಮುಖಂ |

ನೃಸಿಂಹಂ ಭೀಷಣಂ ಭದ್ರಂ ಮೃತ್ಯುಮೃತ್ಯುಂ ನಮಾಮ್ಯಹಮ್ ಅಸ್ಮಾಯ ಫಟ್ | ಇತಿ ದಿಗ್ಗಂಧಃ ||

ಅಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಯಶೋಮನ್ಯೋ ಇತಿ ಚತುರ್ಧಶರ್ಚಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಮಂತ್ರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಭೀಮಸೇನೋ ವಾ ಯುಷಿ ಶಿರಃ |

ಆದ್ಯಾ ಜಗತೀ | ತತೋ ನವ ತ್ರಿಷ್ಟುಭಃ | ತತಶ್ಚತುರ್ಮೂ ಜಗತ್ಯಃ ಛಂದಾಂಸಿ ಮುಖೇ | ಮಮೃನಾಮಕ ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹೋ ದೇವತಾ ಹೃದಯೇ |

ಧ್ಯಾನಃ:- ವಜ್ರಕಲ್ಪಂ ತ್ರಿನಾಯನಂ ಸರ್ವಶತ್ರುನಿಷೂದನಂ | ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದಾಯುಧೋಪೇತಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ಯಾಂ ಮನ್ಯುರೂಪಿಣಂ ||

ಧ್ಯಾಯೇ ನೃಸಿಂಹಮುರುವೃತ್ತ ರವಿತ್ರಿಕೇತ್ರಂ ಜಾನುಭೃಸಕ್ತ ಕರಯುಗ್ಮ ಮಥಾಪರಾಭಾಂ | ಚಕ್ರಂ ದಲಂ ಚ ದಧತಂ ಪ್ರಿಯಯಾ

ಸಮೇತಂ ತಿಗ್ಮಾಂಶುಕೋಟ್ಯಧಿಕ ತೇಜಸಮಗ್ನ ಶಕ್ತಿಮ್ || ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯ ಪೂಜಾಂತರ್ಗತ ಮಮೃನಾಮಕ ಶ್ರೀನರಸಿಂಹ

ಪ್ರೇರಣಯಾ ಮಮೃನಾಮಕ ಶ್ರೀನರಸಿಂಹ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಕೃತ ಮನ್ಯುಸೂಕ್ತ ಪುರಶ್ಚರಣ ಮಂತ್ರೈಜಃ ಸಂಪೂರ್ಣಃ ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು||

ಯಸ್ಯ ಸ್ಪೃತ್ಯಾಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ತಃ ಪೂಜಾ ಕ್ರಿಯಾದಿಮ | ನೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತಿ ಸದ್ಯೋವಂದೇ ತಮಬ್ಜಿತಂ ||

ಮಂತ್ರಜನಂ ಕ್ರಿಯಾಪೀನಂ, ಭಕ್ತೀನಂ ರಮಾಪತೇ | ಯತ್ಕೃತಂತು ಮಯಾದೇವ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ತದಸ್ತು ಮೇ || ಅನೇನ

ಮನ್ಯುಸೂತ್ರ ಪುರಶ್ಚರಣ ಜಪೇನ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಮನ್ಯು ನಾಮಕ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹ: ಪ್ರೀಯತಾಂ
ಪ್ರೀತೋಭವತು ಮಧ್ಯಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣ ಮಸ್ತು.....ಕೇಶವಾಯ ಸ್ವಾಹಾ..... ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ

ಅಥ ತರ್ಪಣಂ-ನಮಃ ಶಬ್ದಾಂತಾಭಿಃ ಕೇವಲಾಭಿಃ ಋಗ್ವಿಃ (೧೪) ಪಾದ ಸಂಪುಟಿತಾಭಿಃ (೫೬) ಅರ್ಧಸಂಪುಟಿತಾಭಿಃ (೨೮)
ಋಕ್ಸಂಪುಟಿತಾಭಿಃ (೧೪) ತತಃ ಕೇವಲಾಭಿಶ್ಚಋಗ್ವಿಃ (೧೪) ಇತ್ಯೇವಂ ೧೨೬ ಸಂಖ್ಯಾಕ ತರ್ಪಣಂ ಓಂ ಶ್ರೀ ಮನ್ಯುನಾಮಕ
ನೈಸಿಂಹಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ ಇತಿ ತರ್ಪಣಮ್.

ತತೋ ಹೋಮಃ - ಸ್ವ ಶಾಖೋಕ್ತ ವಿಧಾನೇನ ಅಗ್ನಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾದಿಕಂ ಕೃತ್ವಾ ಅನ್ನಾಧಾನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ | ಅತ್ರ ಪ್ರಧಾನಂ
ಉಗ್ರಂ ವೀರಮಿತಿ ಶ್ರೀನೈಸಿಂಹಂ ಅಷ್ಟಾವಿಂಶತಿ (೨೮) ಸಂಖ್ಯಯಾ ಆಜ್ಞೇನ, ಪೂರ್ವೋಕ್ತಾಭಿಃ ಯಸ್ಯೇ ಮನ್ಯೋ ಇತಿ ಸ್ವಾಹಾಂತಾಭಿಃ
ಚತುರ್ದಶಋಗ್ವಿಃ (೧೪), ಪಾದಸಂಪುಟಿತಾಭಿಃ (೫೬) ಅರ್ಧಚರ್ಪಣಸಂಪುಟಿತಾಭಿಃ (೨೮), ಋಕ್ಸಂಪುಟಿತಾಭಿಃ (೧೪), ಶುನಃ ಕೇವಲಾಭಿಃ
ಋಗ್ವಿಃ (೧೪) ನೈಸಿಂಹಂ ಸಕೃತ್ಸಂಖ್ಯಯಾ ಆಜ್ಞೇನ ಇತಿ ವಿಶೇಷಃ | ಏವಂ ಚ ೧೫೪ ಹೋಮಃ | ಅತ್ರ ಸರ್ವತ್ರ ಮನ್ಯುನಾಮಕ
ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಾಯೇದಂ ನ ಮಮ ಇತಿ ತ್ಯಾಗಃ | ತತಃ ಸ್ವಿಷ್ಟಕೃದಾದಿ ಹೋಮ ಶೇಷಸಮಾಪನಮ್ | ತತೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನಂ
| ಏವಂ ಮಂಡಲಂ, ಅರ್ಧಮಂಡಲಂ, ಸಪ್ತಕಂ ವಾ ವಿಶಿಷ್ಟಾಚಾರವತಾ ಸ್ವವಿಭವಾನುಗುಣಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ | ಅವಧೃಥ ದಿನೇ ಸರ್ವಂ
ವಿಶೇಷತಯಾ ಕಾರ್ಯಮ್ |

ಉಗ್ರಂ ವೀರಂ..... ನಮಾಮ್ಯಹಂ || (೩೨ ಅಕ್ಷರದ ನೈಸಿಂಹ ಮಂತ್ರ)

ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಉಗ್ರನಾದ (ಭಯಂಕರನಾದ) ವೀರನಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಕಾಶಮಾನನಾಗಿರುವ, ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ,
ಭಯಂಕರನಾದ, ಶುಭಕರನಾದ ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಮೃತ್ಯುವಾದ ನೈಸಿಂಹ ದೇವರೇ ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ..

ವಜ್ರಕಲ್ಪಂ ತ್ರಿಣಯನಂ.....ಮನ್ಯುರೂಪಿಣಂ||

ತಾತ್ಪರ್ಯ - ವಜ್ರದಂತೆ ಕಠಿಣವಾದವನೇ, ಮೂರು ನೇತ್ರಗಳುಳ್ಳವನೇ ಎಲ್ಲ ಶತ್ರುಗಳನ್ನೂ ನಿಗ್ರಹ ಮಾಡುವವನೇ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದವನೇ ಮನ್ಮುರೂಪಿಯೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಧ್ಯಾಯೇನ್ಮುಸಿಂಹಂ..... ತೇಜಸಮಗ್ನಶಕ್ತಿಃ ||

ತಾತ್ಪರ್ಯ: ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ, ವಿಶಾಲವಾದ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳು, ಎರಡು ಕೈಗಳು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ, ಮತ್ತೆರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಶಂಖ, ಧರಿಸಿದ ಪಕ್ಷೀಸಮೇತನಾದ, ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯಕಿರಿಯಂತೆ ಮಿಗಿಲಾದ ತೇಜಸ್ಸು, ಅಮಿತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಇಂತಹ ನರಸಿಂಹನನ್ನು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮನ್ಮಸೂಕ್ತಾರ್ಥ

ಶ್ರೀ ಗುರುಭೋನಮಃ | ಹರಿಃ ಓಂ

ಹರಿಂ ಗುರೂಂಶ್ಚ ನತ್ವಾಹಂ ಶ್ರೀ ಧೀರೇಂದ್ರಾರ್ಯಬೋಧಿತಂ |

ಮನ್ಮಸೂಕ್ತಸ್ಯ ತಾತ್ಪರ್ಯಂ ಭಾಷಯಾ ಸಂಪ್ರಕಾಶಯೇ ||

ಶ್ರೀಧೀರೇಂದ್ರ ತೀರ್ಥಕೃತವ್ಯಾಖ್ಯಾ - ಮಂದನಂದಿನೀ - ಇದರ ಕನ್ನಡ ತಾತ್ಪರ್ಯ.

(ಈ ಮನ್ಮಸೂಕ್ತವು ಮುಗ್ಧೇದದ ಹತ್ತನೆಯ ಮಂಡಲದ ೮೩ ಮತ್ತು ೮೪ನೆಯ ಸೂಕ್ತ ಅಷ್ಟಕ ೮ ಅಧ್ಯಾಯ ೨, ೧೮-೧೯ನೆಯ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವುದು).

ಯಸ್ಯೇ ಮನ್ಮೋ ತ್ವಯಾ ಮನ್ಮೋ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ೧೪ ಋಕ್ಕುಗಳುಳ್ಳ ಈ ಸೂಕ್ತಕ್ಕೆ ತಾಪಸಪುತ್ರನಾದ ಮನ್ಮವು ಋಷಿಯು.

ಮನ್ನು ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಭಾರತೀಯರ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತಗತನಾದ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹನು ದೇವತೆಯು. ಮೊದಲನೇ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಋತುಗಳಿಗೆ ಜಗತ್ತೇ ಛಂದಸ್ಸು, ಉಳಿದ ೯ ಋತುಗಳು ತ್ರಿಷ್ಠುಪ್ ಛಂದಸ್ಸಿನಿಂದ ನಿಬದ್ಧವಾಗಿವೆ. ನನ್ನ ಶತ್ರುಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸೂಕ್ತ ಮಂತ್ರವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕು.

೧ನೆಯ ಋತು : ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನು ನಂದಕವೆಂಬ ಖಡ್ಗವನ್ನೂ ಬಾಣವನ್ನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಕ್ರೋಧಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ರುದ್ರನಲ್ಲಿಯೂ, ಕೃತು-ಎಂದರೆ ಯಾಗಗಳಿಗೆ ಅಭಿಮಾನಿಯಾದ ಇಂದ್ರನಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತರ್ಗತನಾದುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಮನ್ನು ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇಂತಹ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯೇ ನಿನ್ನ ಬಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವಗಳು ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿವೆ. ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತವೆ. ನೀನು ಮಹಾಬಲಶಾಲಿ ಮತ್ತು ಸಹನಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವನು. ನಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಾವು, ನಮ್ಮ ಸೇವಕರು ಮತ್ತು ಮಿತ್ರರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸೈನ್ಯದಿಂದ ನಮಗಿಂತ ಕೆಳಗಿನ ಮಟ್ಟದ ಅಥವಾ ಉತ್ತಮರಾದ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕರುಣಿಸು ||೧||

೨ನೆಯ ಋತು : ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಮನ್ನು ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ನೀನು ಪರಮೃತ್ಯುರ್ಹುಲುಳ್ಳವನಾದುದರಿಂದ "ಇಂದ್ರ" ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವೆ. ಕ್ರೀಡಾ ಎಂದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವದರಿಂದ, ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ, ವಿಜಯದಿಂದ, ಕಾಂತಿಯಿಂದ, ಯಾವಾಗಲೂ ಜೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಜಗತ್ತಿನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವದರಿಂದ "ದೇವ" ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ನಿನಗೇ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ, ಮೂಗು, ನಾಲಿಗೆ, ತ್ವಕ್ (ಚರ್ಮ) ಮನಸ್ಸು ಎಂಬ ಆರು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜೀವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವವನೂ ನೀನೇ ಆಗಿದ್ದೀ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿನಗೆ "ಹೋತಾ" ಜೀವರ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೋಮಿಸುವವನು ಎಂಬ ಹೆಸರು ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ನೀನು ನಿನ್ನ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಪ್ರಕಟವಾಗದಂತೆ ಆವರಿಸುತ್ತೀ, ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಜೀವರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು "ಪರಮ" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜಾತಕವನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವ ಸರ್ವಜ್ಞನು ನೀನೊಬ್ಬನೇ. ಆದುದರಿಂದ ನಿನಗೆ "ಜಾತವೇದಾ" ಎಂದು ಹೆಸರು. ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾಗಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡದೆ ಧ್ಯಾನ ಸ್ಮರಣಾದಿಗಳಿಂದ ಮೌನದಿಂದ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಭಕ್ತರು ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುವ ಇಂತಹ ಭಕ್ತರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಪಾಡು, ನಮ್ಮನ್ನೂ ಕಾಪಾಡು ||೨||

೩ನೆಯ ಋಕ್ಕು : ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ಋಕ್ಕುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಶತ್ರು ಸಂಹಾರವನ್ನೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಈಗ ಶತ್ರುಸಂಹಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತನಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದು ಭಕ್ತನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾನೆ. ಎಲೈ ನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ಪೂರ್ಣರನಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ನೀನು ಅತ್ಯಂತ ಅಭಿವೃದ್ಧನು. ಪರಿಪೂರ್ಣತಮನು, ಬಲಶಾಲಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀನು ಬಲಶಾಲಿಯು. ಇಂತಹ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ನೀನು ನಮಗೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅಭಿಮುಖನಾಗು. ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಕೊಡಿದ ಪೂರ್ಣಸಮಾಧಿಯೋಗದಿಂದ ನಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸಂಹರಿಸು, ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ನೀನು ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ಮುಂತಾದ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದ್ದೀ, ಇಂದ್ರನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅವನ ಮೂಲಕ ವೃತ್ರಾಸುರನ ಸಂಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀ, ಭಕ್ತರಾದ ನಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಅವರಕವಾದ ಪಾಪಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯೇ. ನಮ್ಮನ್ನು ಗೂಢವಾಗಿ ದ್ವೇಷಿಸುವ ಕಳ್ಳರನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯೇ. ಆದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಶತ್ರುಗಳನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡತಕ್ಕ ಅದ್ಭುತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂತನಾದ ನಿನ್ನನ್ನೇ ನಾವು ಶರಣು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ನೀನು ನಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಹರಿಸು, ನಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸರ್ವಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಪೂರ್ಣರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು. ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡು ||೩||

೪ನೆಯ ಋಕ್ಕು : ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಎಲೈ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯೇ, ನಿನ್ನ ಓಜಸ್ಸು ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನೀನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೇ ನೃಸಿಂಹಾಕಾರನಾಗಿ ಸ್ತಂಭದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ್ದೀ. ನಿನಗೆ ನಮ್ಮಂತೆ ಜನನವಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಜ್ಞಾನವು ಯಾವಾಗಲೂ

ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶತ್ರುಸಂಹಾರಕನೂ, ಸರ್ವಜ್ಞನೂ, ಸಹನಶೀಲನೂ ಆಗಿದ್ದೀ. ನೀನು ಬಹಳ ಬಲಶಾಲಿ. ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷಾದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಕೆಚ್ಚು. ನೀನು ನಮ್ಮ ಸೇನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ, ಕಾಂತಿಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡು. ೫ನೆಯ ಋಕ್ಕು : ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಎಲೈ ನರಸಿಂಹದೇವನೇ, ನೀನು ಅತಿಶಯವಾದ ಬಲ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೀ. ಅಂತಹ ನಿನಗೆ ನಾನು ಅಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ನಿನ್ನ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವ ಮತ್ತು ಸರ್ವಗುಣ ಪೂರ್ಣತ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಯಾದನು. ಅದರಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದ ಯಾವ ಸಂಶತ್ಕೂ ನನಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ಮೃತಪ್ರಾಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪಾತ್ಮಕವೇ ಆಗಿರುವ ಮನಸ್ಸು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದುದು ಮತ್ತಾವದೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮಹಾಮಹಿಮಾಶಾಲಿಯಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸದೇ, ನಿನ್ನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆನು. ಸ್ವಾಮಿಯೇ ನಾನು ನಿನ್ನ ಶರೀರರೂಪನು, ನಿನ್ನ ದಾಸನು, ನಿನ್ನಿಂದ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಡುವವನು. ದಾಸನಾದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬಲವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು, ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಾನವನ್ನು ಇಡು ||೫||

೬ನೆಯ ಋಕ್ಕು : ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಎಲೈ ಮನ್ಯುನಾಮಕನಾದ ನರಸಿಂಹನೇ, ನೀನು ಹುರ್ ಎಂದು ಶತ್ರು ಭಯಂಕರವಾದ ಶಬ್ದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀ, ನೀನು ವೆಂಜಾಯುಧಧಾರಿಯಾಗಿದ್ದೀ, ಭಕ್ತರ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೀ. ನಾನು ನಿನ್ನವನು, ನಿನ್ನ ಭಕ್ತನು, ನೀನು ಭಕ್ತನಾದ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬೇಗನೇ ಬಾ. ಸೃಷ್ಟಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಅನಂತರದಲ್ಲಿಯೂ, ಹಿಂದೆಯೂ, ಮುಂದೆಯೂ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚಧಾರಕನು ನೀನೇ ಆಗಿದ್ದೀ. ಆದುದರಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಸರ್ವದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಆವರಿಸಿ ಕಾಪಾಡು. ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಭಕ್ತನನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸು. ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹವಿಲ್ಲದೇ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ನೋಡಲಾರ, ಪಡೆಯಲಾರ. ನೀನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸೇರಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸಂಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಯಾವಾಗ ಶತ್ರುಗಳು ಬಂದು ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ನೀನೇ ತಿಳಿಸಿ, ಆ ಶತ್ರುಗಳ ಸಂಹಾರಕ್ಕೆ ನೀನೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ||೬||

೭ನೆಯ ಋಕ್ಕು : ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಎಲೈ ಮನ್ಯುನಾಮಕನಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನೇ ನೀನು ನನ್ನ ಬಲದಲ್ಲಿರು. ನನಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗು, ಈ ಹಿಂದೆಯೂ ನೀನು ನನಗೆ ಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ, ಮುಂದೆಯೂ ನನಗೆ ಬಲಪ್ರದನಾಗು. ಅನಂತರ ನಾನು ಮಧುರ ರಸೋಪೇತವಾದ

ಸೋಮರಸ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿನಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ ನಂತರ ಉಳಿದ ಹೋಮಶೇಷವನ್ನು ಮೊದಲಾಗಿ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಶಾನ ಮಾಡೋಣ. ನೀನು ಉತ್ತಮ ರಸವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ನಿನ್ನ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಾರರಸವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ, ಆ ಪಾಪಾಭಿಮಾನಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನೂ ಪ್ರನಾ ಪ್ರನಾ ಸಂಹರಿಸೋಣ. ನಿನ್ನ ಸಹಾಯದಿಂದ ನನಗೆ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ, ಶತ್ರುಗಳನ್ನೂ ಗೆಲ್ಲುವ ಶಕ್ತಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ||೭||

೮ನೆಯ ಋಕ್ಕು : ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಎಲೈ ಮನ್ಮನಾಮಕನಾದ ನರಸಿಂಹನೇ, ನಾವು ನಿನ್ನಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ರಥವನ್ನು ಹತ್ತುತ್ತೇವೆ. ರಥವನ್ನೇರಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಶತ್ರುವಿಗೆ ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಮನೋರೋಗ, ದೇಹರೋಗಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇವೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ವಾಯುವೇಗವುಳ್ಳ ಬಾಣಗಳನ್ನೂ ಇತರ ಆಯುಧಗಳನ್ನೂ ಸಾಣೆ ಹಿಡಿದು ಹರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸೈನಿಕರು ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಜ್ವಲಿಸುತ್ತ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಭಯಂಕರರಾಗಿ ಅವರ ಎದುರಾಗಿ ಹೋಗಲಿ ||೮||

೯ನೆಯ ಋಕ್ಕು : ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಎಲೈ ಪರಮಾತ್ಮನೇ, ನೀನು ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡುವಾಗ "ಹುರಿ ಹುರಿ", "ಹುರ್ ಹುರ್" ಎಂದು ಸದ್ದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀ. ಅಂತಹ ನೀನು ನಮ್ಮ ಸೇನೆಗಳಿಗೆ ಸೇನಾಪತಿಯಾಗಿರು. ನಾವು ಕರೆದಾಗ ಬಂದು ನಾವು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟ ನೈವೇದ್ಯ ಮತ್ತು ಆಹುತಿಗಳಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದು, ಹೆಚ್ಚು ಬಲಶಾಲಿಯಾಗು. ನಿನ್ನ ಬಲವು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಲಿ ನೀನು ಅಗ್ನಿಯಂತೆಯೇ ಜ್ವಾಲವಂತನಾಗಿದ್ದೀ. ನಿನ್ನ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಶತ್ರುಗಳ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಮಂಕುಗೊಳಿಸಿ ನಮಗೆ ಅವರನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ನೋಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡು. ಅಂತಹ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಬಯಸುವ ನಮಗೆ ನೀನು ಶತ್ರು-ಮಿತ್ರ-ಉದಾಸೀನರ ವಿಭಾಗವನ್ನು ತಿಳಿಸು. ಶತ್ರುಗಳ ಓಡಸು, ಬಲ ಅಥವಾ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ತಿಳಿದ ನೀನು ನಮ್ಮ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ ಶತ್ರುಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸು ||೯||

೧೦ನೆಯ ಋಕ್ಕು : ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಎಲೈ ಮನ್ಮನಾಮಕನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ನೀನು ಸರ್ವಥಾ ಇತರರಂತೆ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಆವಿರ್ಭೂತನಾಗಿ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೀ ನೀನು ಸರ್ವತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರನು, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಲಾಲಿಸು, ನಮ್ಮ ಆಶರಾಧವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೋ, ನಮಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ರೋಗಯುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು, ಅವರನ್ನು ಪೀಡಿಸು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಥನಮಾಡು,

ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ನೀನೇ ಹೋಗು, ನಿನ್ನ ಭಯಂಕರವಾದ ಬಲವು ಅತ್ಯಂತ ದೃಢವಾದುದು, ನೀನು ಶತ್ರುಗಳ ಬಲವನ್ನು ಮಥಿಸಿ ನಾಶಮಾಡುತ್ತೀಯೇ, ಮತ್ತು ಶತ್ರುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕ್ರೂರ ಸ್ವಭಾವವು ಅತ್ಯಂತ ದೃಢವಾಗಿದೆ. ||೧೦||

೧೧ನೆಯ ಋಕ್ಕು : ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಗ್ಯನು, ಭಕ್ತರು ನಿನ್ನನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ತಮನೆಂದು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯೇ, ನೀನು ಭಕ್ತನಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನೂ ಪಾಪಗಳ ಮತ್ತು ಪಾಪಿಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರಿಸು, ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡು, ನಮ್ಮ ಯುದ್ಧೋತ್ಸಾಹವೂ, ಮುಖಾಂತಿಯೂ ಎಂದೂ ಕುಂದದೇ ಇರಲಿ. ನಿನ್ನಿಂದ ಸಹಿತರಾದ ನಾವು ವಿಜಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಿಂಹನಾದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾದ ನಮ್ಮ ಸಿಂಹನಾದವು ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟುವಂತಾಗಲಿ ||೧೧||

೧೨ನೆಯ ಋಕ್ಕು : ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಎಲೈ ಮನ್ಮಥನಾಮಕನಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹನೇ, ನೀನು ಭಕ್ತರಾದ ನಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಜಯಿಸುವ ಇಚ್ಛೆಯುಂಟು ಮಾಡುವವನಾಗು. ನೀನು ಶರಮೃತ್ಯುಶಾಲಿಯಾಗಿ ಇಂದ್ರ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀ, ನಿನಗೆ ನೀನೇ ಉಪಮಾನನು. ನೀನು ಶಬ್ದೇಶತಿಯಾದ ಇಂದ್ರನಂತೆ ಇದ್ದೀಯೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ಯಾರನ್ನೂ ಎಂದೂ ನಿಂದಿಸುವದಿಲ್ಲ, ನೀನು ಸಭ್ಯವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವವನಾಗಿದ್ದೀ. ನೀನು ಅತಿ ಪುರಾತನನಾದ ವಾಗ್ಮಿಯಾಗಿರುತ್ತೀ, ನೀನು ನಮಗೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ರಕ್ಷಕನಾಗಿರು, ನಿನ್ನಿಂದ ಪಾಲಿತರಾದ ನಾವು "ಸಹುರಿ" ಹುರಹುರಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದದಿಂದ ಕೂಡಿರುವವನು ಎಂಬ ಅರ್ಥವುಳ್ಳ "ಸಹುರಿ" ಎಂಬ ನಿನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಉಚ್ಛರಿಸುತ್ತೇವೆ. ನೀನು ಯಾವಾಗಲೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಸಮೀಪೀನ ಯತ್ನವುಳ್ಳವನು ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೂ ಅಂತಹ ಯತ್ನ ಮಾಡುವ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕರುಣಿಸು ||೧೨||

೧೩ನೆಯ ಋಕ್ಕು : ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಎಲೈ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯೇ, ನೀನು ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದೀಯೆ, ಅವರು ನಿನ್ನನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ನೀನು ಭಕ್ತರ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತೀ.

ನೀನು ಉತ್ತಮವಾದ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೀ, ನೀನು ನಮಗೂ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡು. ನಮಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಂಪತ್ತು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕನಾಗು, ಸ್ವಾಮಿಯೇ ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿರು. ||೧೩||

೧೪ನೆಯ ಮಕ್ಕು : ತಾತ್ಪರ್ಯ : ಎಲೈ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯೇ, ನೀನು ಸಜ್ಜನರನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಗತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದಲೂ, ವರುಣನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ವರುಣ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀ. ಮೆನ್ನುವಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತನಾಗಿ ಮೆನ್ನು ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಶ್ರೀನರಸಿಂಹನೇ, ನನ್ನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಶತ್ರುಗಳ ಧನವೆರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಅದು ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡು. ಶತ್ರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನನಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡು, ಶತ್ರುಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತಿರಸ್ಕೃತರಾಗಿ, ಹದರಿ ಈ ದೇಶವನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಆಗಲಿ. ಎಲೈ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೀನು ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರಾದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾಪಾಡು ||೧೪||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಧೀರೇಂದ್ರ ತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಚಾದ ವಿರಚಿತ ಮೆನ್ನುಸೂಕ್ತವ್ಯಾಖ್ಯಾನಸಾರ (ಕನ್ನಡ ತಾತ್ಪರ್ಯ) ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

|| ಅಥ ಬಳಿತ್ತಾಸೂಕ್ತಮ್ ||

ಬಳಿತ್ವೇತಿ ಪಂಚರ್ಚಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ಔಚಿತ್ಯಃ ದೀರ್ಘತಮಾಭ್ಯಗುಣಿಷಯಃ | ಪ್ರಾಣಾಗ್ನಿದೇವತಾ | ಜಗತೀ ಧಂದಃ | ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಭಿಷೇಕೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ||

ಓಂ ಬಳಿತ್ತಾ ತದ್ವಪುಷೇ ಧಾಯಿ ದೇಶತಂ ದೇವಸ್ಯ ಭಗವಃ ಸಹಸೋ ಯತೋ ಜನಿ |

ಯದೀಮುಪ ಹೃರತೇ ಸಾಧತೇ ಮರ್ತಿಯುತಸ್ಯ ಧೇನಾ ಅನಯಂತ ಸ್ಸುತಃ ||೧|| ಪ್ರಕ್ಷೋ ವಪುಃ
 ಪಿತುಮಾನ್ನಿತ್ಯ ಆಶಯೇ ದ್ವಿತೀಯಮಾ ಸಪ್ರಶಿವಾಸು ಮಾತ್ಮಮು | ತೃತೀಯಮಸ್ಯ ವೃಷಭಸ್ಯ ದೋಹಸೇ
 ದಶಪ್ರಮತಿಂ ಜನಯಂತ ಯೋಷಣಾಃ ||೨|| ನಿಯದೀಂ ಬುಧಾನ್ಮಹಿಷಸ್ಯ ವರ್ಪಸ ಈಶಾನಾಸಃ
 ಶವಸಾ ಕ್ರಂತ ಸೂರಯಃ | ಯದೀಮನು ಪ್ರದಿವೋ ಮಧ್ವ ಆಧವೇ ಗುಹಾ ಸಂತಂ ಮಾತರಿಶ್ವಾ
 ಮಥಾಯತಿ ||೩|| ಪ್ರಯತ್ನಿತುಃ ಪರಮಾನ್ನೀಯತೇ ಪರ್ಯಾ ಪ್ರಕ್ಷುಧೋ ವೀರುಧೋ ದಂಸು ರೋಹತಿ |
 ಉಬಾ ಯದಸ್ಯ ಜನುಷಂ ಯದಿನ್ವತ ಆದಿದ್ಯವಿಷ್ಣೋ ಅಭವದ್ಭ್ರೂಣಾ ಶುಚಿಃ ||೪|| ಆದಿನ್ಮಾತ್ರಾ
 ವಿಶದ್ಯಾ ಸ್ವಾ ಶುಚಿರಹಿಂಸ್ಯಮಾನ ಉರ್ವಿಯಾ ವಿ ಪಾವೃಧೇ | ಅನು ಯತ್ಸಾವಾ ಅರುಹತ್ಸನಾ
 ಜುವೋ ನಿ ನವ್ಯಸೀಷ್ಟವರಾಸು ಧಾವತೇ ||೫||

|| ಇತಿ ಬಳಿತಾಸೂಕ್ತಮ್ ||

ಬಳಿತ್ವ ಸೂಕ್ತ

ಕನ್ನಡ ಭಾವಾರ್ಥ

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಅವನ ಪ್ರೀತಿಗೋಷ್ಠಿರ ಅವತರಿಸುವ ಶ್ರೀವಾಯುದೇವರ ಮೂಲರೂಪವು ಬಲಾತ್ಕರವೂ, ಜ್ಞಾನಪೂರ್ಣವೂ ಕ್ರೀಡಾದಿ ಗುಣವಿಶಿಷ್ಟವೂ ಆಗಿದೆ, ಶ್ವಾಸರೂಪದಿಂದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಧರಿಸಿದೆ, ಅಂತಹ ರೂಪವು ಮೂಲರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿರುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಬಲಜ್ಞಾನಾದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ದಾಗಿಯೇ ಅವತಾರಕ್ಕೊಂದು (ಶ್ರೀಹರಿಯಿಂದ) ಪ್ರೇರಿತವಾಯಿತು. ಅವರ ಪ್ರಥಮಾವತಾರಕ್ಕೆ ಹನೂಮಾನ್ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಆದು ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪನಾದ ರಾಮರೂಪದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಆಮೃತ ಸುರಿಸುವ ಕಥಾರೂಪವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿತು (ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಅವನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸೀತಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀರಮಾದೇವಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿತು.)

|| 1 ||

ಶ್ರೀವಾಯುದೇವರ ಎರಡನೆಯ ಅವತಾರವು, ಸೈನ್ಯವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವುದೂ ಬಹುನ್ನವನ್ನು ಭೋಜನ ಮಾಡುವುದೂ, ವಿಶ್ವ ಯಥಾರ್ಥಜ್ಞಾನೋಪೇತವೂ ಆದ ಭೀಮರೂಪ; ಆದು ಯುಗ್ಮೇದ, ಯಜುರ್ವೇದ, ಸಾಮವೇದ; ಅಥರ್ವಣವೇದ, ಮಹಾಭಾರತ (ಇತಿಹಾಸ), ಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಪಂಚರಾತ್ರಗಳೆಂಬ ಸಪ್ತಮಂಗಲಕರವಾದ ಸಚ್ಚಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಹರಿಸಿತು.

ಮೂರನೆಯ ರೂಪವಾದ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞರನ್ನು, ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕರೆಯಲೆಂದು ವೇದಾ (ವಿದ್ಯಾ) ಭಿಮಾನಿಯಾದ ಶ್ರೀ, ಭೂ ಮತ್ತು ದುರ್ಗಾ ಎಂಬ ದೇವಿಯರು (ಮಧ್ಯಗೇಹ ರಂಭವರ ಪತ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತರಾಗಿದ್ದು) ಹುಟ್ಟಿಸಿದರು

|| 2 ||

ಶ್ರೀವಾಯುದೇವರು ಜ್ಞಾನ ರೂಪರು, ಸಜ್ಜನರನ್ನು ಶಾಲಿಸುವಂತಹವರು, ದೇವಶ್ರೇಷ್ಠರು. ಅವರ ಮಧ್ವರೂಪದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಜ್ಞಾನ ಕಾರ್ಯವು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ರುದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ವಿಶೇಷಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು

ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅಂತಹ ರುದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ; ಹೃದಯ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿನ ಸರ್ವಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಸಕಲ ವೇದಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದಿತನಾದವನು ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ವೇದಾದಿ ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಥನ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರು.

|| 3 ||

ಶ್ರೀವಾಯುದೇವರು ಶ್ರೀಮದ್ವರಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯೂ ಸರ್ವೋತ್ತಮನೂ ಆದ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿಯೇ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು; ಪ್ರಶ್ನಾರೂಪವಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಹಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸೀಳಿಹಾಕಿದರು; ಇವರ ಜನ್ಮವು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಆದದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಇವರು ಅವರಿಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾದವರು (ಮತ್ತು ಇತರರಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದವರು); ಇವರು (ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಲ್ಲಿ) ಕೃಪಾಶೀಲರೂ ಗರ್ಭವಾಸಾದಿ ದೋಷಗಳಿಲ್ಲದ ಪರಿಶುದ್ಧ ಚೇತನರೂ ಆಗಿರುವರು ಎಂದು ಭಾವ.

|| 4 ||

ಶ್ರೀವಾಯುದೇವರು ಆಕಾರವಾಚ್ಯನಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಈ ತೆರನಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೂರೂ ಅವತಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಜನಾ, ಕುಂತೀ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಗೇಹಪತ್ನಿ ಎಂಬ ತಾಯಿಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರು; ಅವರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ದುಷ್ಕರ್ಮಾದಿಗಳಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಾಗಿದ್ದು, ದುಷ್ಕರ್ಮದಿಂದಾಗಲೀ ಉದರಸೃಜನಗಳಿಂದಾಗಲೀ ಹಿಂಸಿಸಲ್ಪಡದಿರುವವರಾಗಿ ಬೆಳೆದರು; ಸನಾತನನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ 'ಸನಾಜು' ಎನ್ನಿಸಿದ ನಿತ್ಯವಾದ ವೇದವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಾ, ವ್ಯಾಕರಣ ಮೊದಲಾದ ವೇದಾಂಗಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು; (ಮತ್ತು) ವೇದಾಪೇಕ್ಷೆಯಾ ಅರ್ವಾಚೀನವೂ, ಪೌರುಷೇಯವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅವರವೂ ಎನ್ನಿಸಿದ ಪಂಚರಾತ್ರ, ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತು ಮೂಲರಾಮಾಯಣಗಳೆಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ವೇದದಷ್ಟು ಕಠಿಣವಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ವೇಗವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದರು.

|| 5 ||

(ಮ.ಭಾ.ತಾ.ನಿ.)

॥ ಅಥ ಋಷಭಸೂಕ್ತಮ್ ॥

ಋಷಭಮಿತಿ ಪಂಚರ್ಷಸ್ತು ಸೂಕ್ತಸ್ಯ ವೈರಾಜಋಷಭಃ ಶಾಕ್ಷರೋವಾ ಋಷಿಃ ಸಪತ್ನನಾಶನೋ ದೇವತಾ ಅನುಷ್ಠುಪ್
ಅಂತ್ಯಾಮಹಾಪಂಕ್ತಿಃ ಛಂದಸೀ ಋಷಭಸೂಕ್ತ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ |

ಋಷಭಂ ಮೌ ಸಮಾನಾನಾಂ ಸಪತ್ನಾನಾಂ ವಿಷಾಸಹಿಮ್ || ಹಂತಾರಂ ಶತ್ನೂಣಾಂ ಕೃಧಿ
ವಿರಾಜಂ ಗೋಪತಿಂ ಗವಾಮ್ ||೧|| ಅಹಮಸ್ಮಿ ಸಪತ್ನಹೇಂದ್ರ ಇವಾರಿಷ್ಟೋ ಅಕ್ಷತಃ | ಅಧಃ ಸಪತ್ನಾ
ಮೇ ಪದೋರಿಮೇ ಸರ್ವೇ ಅಭಿಷ್ಠಿತಾಃ ||೨|| ಅತ್ರೈವ ವೋಽಪಿ ನಹ್ಯಾಮುಭೇಆತ್ಮೀ ಇವ ಜ್ಯಯಾ |
ವಾಚಸ್ಪತೇ ನಿ ಷೇಧೇಮಾನ್ ಯಥಾ ಮದಧರಂ ವದಾನ್ ||೩|| ಅಭಿಭೂರಹಮಾಗಮಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಾ
ಧಾಮ್ನಾ | ಆವಶ್ವಿತ್ತಮಾ ವೋ ವ್ರತಮಾ ವೋಽಹಂ ಸಮಿತಿಂ ದದೇ ||೪|| ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂ ವ
ಆದಾಯಾಹಂ ಭೂಯಾಸಮುತ್ಸಮ ಆ ವೋ ಮೂರ್ಧಾನಮಕ್ರಮೀಮ್ | ಅಧಸ್ತದಾನ್ತ ಉದ್ವದತ

ಮಂಡೂಕಾ || ಇವೋದಕಾನ್ತಂಡೂಕಾ || ಉದಕಾದಿವ ||೫||

|| ಇತಿ ಋಷಭೇಸೂಕ್ತಮ್ ||

ಋಷಭಸೂಕ್ತ

ಕನ್ನಡ ಭಾವಾರ್ಥ

ಈ ಚಿಕ್ಕ ಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಭೀಮಸೇನದೇವರ ಸಮಗ್ರ ಚರಿತ್ರೆಯು ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಸಹೋದರರಾದ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಹಾಗೂ ಭಾಂಡು ಇವರ ಪುತ್ರರಾದ್ದರಿಂದ ಲೌಕಿಕವಾಗಿ ಕೌರವ ಪಾಂಡವರು ಸಮಾನ ರಾಜ್ಯಾರ್ಹರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಾನರಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಂದಲ್ಲ ಸಮಾನರ ಪತ್ನಿಯರಾದ, ಗಾಂಧಾರಿ, ಕುಂತಿಯರ ಪುತ್ರರಾದ್ದರಿಂದ ಸಪ್ತಪುತ್ರರು, ಸಮಾನ ಪತ್ನಿಯರ ಪುತ್ರರಾದ, ವಸ್ತುತಃ ಸುರ ಅಸುರರ ಅವತಾರಿಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಶತ್ರುಗಳು. ಶತ್ರುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿಯ ವಿಸ್ತಾಪಹಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಭಗವಂತನ ಸಂಕಲ್ಪವೆಂದು ಸಹಿಸಿ, ಸಹನಶೀಲರಾದರೂ, ಸಹನೆಯು ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ ಆಲ್ಪವೆಂದು ತಿಳಿಸಲು, ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಋಷಭ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೇಹ ಜ್ಞಾನ ಬಲಾದಿಗಳಿಂದ ಸ್ವರೂಪತಃ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ನನ್ನನ್ನು ಹರಿದ್ವೇಷಿಗಳ ನಾಶಕನನ್ನಾಗಿಯೂ ವಿಶೇಷ ಕಾಂತಿಯುಕ್ತನನ್ನಾಗಿಯೂ, ವಿದ್ಯೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ವಿದ್ಯಾಪತಿಯನ್ನಾಗಿಯೂ, ಮಾಡು. ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನನ್ನು ಸೇವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡು (ಹೀಗೆ ಭೀಮಸೇನದೇವರು ನರಸಿಂಹದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ).

|| 1 ||

ನಾನು ಇಂದ್ರನಂತೆ ನಾಶರಹಿತನೂ, ವಿಕಾರರಹಿತನೂ, ಶತ್ರುನಾಶಕನೂ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಶತ್ರುಗಳು ನನ್ನ ಪಾದಗಳ ಕೆಳಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವವರಾಗಲಿ. ಇದು ಸ್ವವಿಷಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ದುರ್ಯೋಧನನ ತಲೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಮೆಟ್ಟಿ ನರ್ತಿಸಿದರು.

|| 2 ||

ಈ ಪಾದಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಯೇ ಪರ ಸೈನ್ಯಸ್ಥರನ್ನು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಸ್ವಸೈನ್ಯಸ್ಥರಾದ ನಮ್ಮ ವರನ್ನೂ ಕೂಡ. ಮರ್ವಿಯಿಂದ ಧನುಸ್ಸಿನ ಎರಡೂ ತುದಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಆತ್ಮ ಇತ್ಯ ಚಲಿಸದಂತೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಇದು ರಣರಂಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸಂಯೋಧಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದೆಂದು ಸೂಚಿತವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಒಬ್ಬನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಭಯ ಸೈನ್ಯಸ್ಥರನ್ನೂ ಚಲಿಸಲಾಗದಂತೆ ಕಟ್ಟುವದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ಸೂಚನೆಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ. ಜ್ಯಾ ನಿರರ್ಶನವು. ಸಕಲ-ವಿದ್ಯಾಪತಿ ವೇದವ್ಯಾಸದೇವರೇ ! ಈ ಎಲ್ಲ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ನನಗಿಂತ ಅಥಮರಾದ ವಕ್ತೃಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರಿ. ಭೀಮ, ಮಧ್ಯಾವತಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವಕ್ತೃಗಳು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿರಿ.

|| 3 ||

ನಾನು ಸಕಲ ಜಗತ್ಕರ್ತೃವಾದ, ಸಕಲ ಜಗದ್ಧಾರಕನಾದ ನಾರಾಯಣನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಪರಾಭವಗೊಳಿಸುವವನಾಗಿ, ನಾರಾಯಣಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸರ್ವವಿಜಯಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು, ನಿಮ್ಮ ಆಚರಣೆಯನ್ನು, ನಿಮ್ಮ ಸಮೀಚೀನವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು, ಜ್ಞಾನಫಲವಾದ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನೂ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಆಪಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

|| 4 ||

ನಿಮ್ಮ ಕಾಮ್ಯ ತಪಸ್ಸು ಪ್ರತಾದಿಗಳಿಂದ ಲಬ್ಧವಾದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು, ನಾನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ನಾನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಆಪಕರಿಸಿದ ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಬೀವೋತ್ತಮನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ರಣರಂಗದ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಾದದಿಂದ ಮೆಟ್ಟುತ್ತೇನೆ, ನಿಮ್ಮ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿರುವ ನನ್ನ ಪಾದದ ಕೆಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪೆಗಳಂತೆ. (ಅಥವಾ ನೀರಿನಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಕಪ್ಪೆಗಳಂತೆ) ಕಿರುಚಿರಿ. 'ದ್ವಿಬುದ್ಧಂ ಸುಪಬುದ್ಧಂ ಭವತಿ' - ಎಂಬ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಸಿ 'ಮಂಡೂಕಾ ಉದಕಾದಿವ' ಎಂದು ಎರಡು ಸಾರೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

|| 5 ||

ಹನುಮದ್ವಾದಶನಾಮಸ್ತೋತ್ರಮ್

ಹನುಮಾನಂಜನಾಸೂನುರ್ವಾಯುಪುತ್ರೋ ಮಹಾಬಲಃ | ರಾಮೇಷ್ವಃ ಫಲ್ಗುಣಸಖಃ ಪಿಂಗಾಕ್ಷೋಽಮಿತವಿಕ್ರಮಃ ||
 ಉದಧಿಕ್ರಮಣಶ್ಚೈವ ಸೀತಾಸಂದೇಶಹಾರಕಃ | ಲಕ್ಷ್ಮಣಪ್ರಾಣದಾತಾ ಚ ದಶಗ್ರೀವಸ್ಯ ದರ್ಶಕಾ ||
 ದ್ವಾದಶೈತಾನಿ ನಾಮಾನಿ ಕಪೀಂದ್ರಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ | ಸ್ವಾಪಕಾಲೇ ಪ್ರಬೋಧೇ ಚ ಯಾತ್ರಾಕಾಲೇ ಚ ಯಃ ಪಠೇತ್ |
 ನ ಭಯಂ ವಿದ್ಯತೇ ತಸ್ಯ ಸರ್ವತ್ರ ವಿಜಯೀ ಭವೇತ್ || 1 ||

ಭೀಮದ್ವಾದಶನಾಮಸ್ತೋತ್ರಮ್

ಮಾರುತಿಃ ಪಾಂಡವೋ ಭೀಮೋ ಗದಾಪಾಣಿರ್ವೃಷೋದರಃ | ಕೌಂತೇಯಃ ಕೃಷ್ಣದೂತಶ್ಚ ಭೀಮಸೇನೋ ಮಹಾಬಲಃ ||
 ಜರಾಸಂಧಾಂತಕೋ ವೀರೋ ದುಃಶಾಸನವಿನಾಶಕಃ | ದ್ವಾದಶೈತಾನಿ ನಾಮಾನಿ ಭೀಮಸ್ಯ ನಿಯತಂ ಪಠನ್ |
 ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಸಂಪತ್ತಿಮರಿಪಕ್ಷಯಂ ಲಭೇತ್ || 2 ||

ಮಧ್ವದ್ವಾದಶನಾಮಸ್ತೋತ್ರಮ್

ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞೋ ಜ್ಞಾನದಾತಾ ಮಧ್ವೋ ಧ್ವಸ್ತುರೂಗಮಃ | ತತ್ತ್ವಜ್ಞೋ ವೈಷ್ಣವಾಚಾರ್ಯೋ ವ್ಯಾಸಶಿಷ್ಯೋ ಯತೀಶ್ವರಃ ||
 ಆನಂದತೀರ್ಥಃ ಶಂನಾಮಾ ಜಿತವಾದೀ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ | ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥಸನ್ನಾಮಾಮೇವಂ ದ್ವಾದಶಕಂ ಜಪೇತ್ |
 ಲಭತೇ ವೈಷ್ಣವೀಂ ಭಕ್ತಿಂ ಗುರುಭಕ್ತಸಮನ್ವಿತಾಮ್ || 3 ||

ಅವಾಳುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶನ
ಛಾಪಣಾ - 580 007

2

ಅವಾಳುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶನ

580 007